ఏకాంత సంసారం

నాకు ఆ వూరు కొత్తగా ట్రాన్స్‌ఫరైంది. ఎంత వెతికినా ఎక్కడా ఇల్లు దొరకలేదు ఊరు చివర రాజానగరం కాలనీలో వెతక మన్నారు కొందరు ఊరికి దూరం అవడం వల్ల గారూ, నౌకర్లూ ఉంటేనే అక్కడ ఉండటానికి సదుపాయం గానీ, నాలాంటి మధ్యతరగతి వాళ్లు ఆ అద్దెలూ పెట్టుకోలేరు; ఆ పేటకి వెళ్లి రిక్షాలకి డబ్బు [illegible] గలేసుకోనూ లేరు. అయినా చేసేది లేక అక్కడే వెతికాం. ఒక పెద్ద ఆఫీసరుగారు ఆ బంగళా అంతా అద్దెకు తీసుకున్నారట; 'కావాలంటే బౌట్‌హౌస్ ఇచ్చేస్తా' మన్నారు. ఏదో అద్దె వట్లాడు కున్నాం. బౌట్ హౌస్ అయినా వేరే బాత్రూమ్, వేరే కొళాయి, వాళ్ళతో సంబంధం లేకుండా వీధివేపు తలుపూ వున్నాయి. మాకు నచ్చింది; చేరాం.

నాదేం పోయింది. ప్రొద్దుట పదింటికి వెళితే సాయంత్రం అరయ్యే వరకు రావాలనుకున్నా రావటం పడదు. కాని మా మాణిక్యానికే బాధ. నాభార్య మొదట్నుంచీ పదిమందిలో మెసిలిన మనిషి. పది గంటలకి నాకు అన్నం పెట్టేసి పంపేస్తే పదకొండు గంటలకల్లా తన భోజనం, మిగతా పనులూ అయిపోతాయి. అక్కణ్ణించి సాయంత్రం ఆరు వరకూ (గంటలు ఎలాగూ [illegible] బెడుతుంది) నిమిషాలు కూడా లెక్కపెట్ట వలసి వాస్తోంది. మొదటి రోజునే విసుగు పుట్టింది మాణిక్యానికి. నేను రాగానే గోల పెట్టేసింది, ఎన్నో రోజులనుంచీ మాట్లాడ్డానికే [illegible]చిపోయి నట్టు.

పోనీ ఇంటివాళ్ళు ఏమైనా కలుపుగోరు తనంగా ఉంటారా అంటే అదేమీ లేదు. ఇంటావిడ మా మాణిక్యానికి అయిదు రోజుల వరకూ మొహమే చూపించలేదుట. వాళ్ళ వంటింటి కిటికీ మాకు కొంచెం దగ్గరగా కనిపిస్తుంది గాని, అందులో ఎవరో ఒక 'మొగ అతను వంట చేస్తున్నట్టుందిగాని' ఆడమనిషి అలికిడి లేదంది మాణిక్యం. వారెవరో వంట వాణ్ణి పెట్టుకోగల భాగ్యశాలురు గాబోలు. పోనీ పొరుగు చూదామా అంటే అదీ ఒక పెద్ద బంగళా (కుక్కలు ఉన్నవి జాగ్రత్త అనే బోర్డుతో సహా). మా బౌట్ హౌస్ నాను కొని ఆ బంగళా లోనూ ఒక బౌట్ హౌస్ ఉందిగాని నిశ్శబ్దం. అందులో దిగటానికి ఎవరూ తయారవలేదన్న మాట, ఇంకాను. పోనీ అందులో నయినా మా బోటి వాళ్ళెవరో దిగితే మాణిక్యానికి కొంచెం ఉబుసుపోయేది.

పది రోజులు దాటింది గాబోలు. ఒకనాడు రాత్రి మాటు మణిగేక ఏదో చప్పుడవుతూం దంటూ మాణిక్యం లేపింది నన్ను. ప్రక్కనున్న బౌట్‌హౌసులోంచి ఒక మగ గొంతుక, ఒక ఆడ గొంతుకా వినిపించాయి. ఎవరో అక్కడ ఇదివరకటినుంచీ ఉంటూ అప్పుడే ఏదో ఊర్నించి వచ్చినట్టుగా ఉంది ఆసందడి. మాణిక్యానికి స్నేహితురాలు ఏర్పాటవుతుం దని అనుకుంటూ పడుకున్నా.

పక్క బౌట్‌హౌసూ, మాదీ మరీ దగ్గిర. లేందల్లా ఒక్క ద్వారమే. ఒకే గోడని ఆను కుని అటూ యిటూ ఉన్నాయి ఈ రెండునూ. ఆ గోడైనా మందడి గోడేమో, ఏమాత్రమో వల్చనే అని చెప్పాలి. ఏమాత్రం గట్టిగా మాట్లాడినా ఒకరి మాటలొకరికి వినిపిస్తాయి. మెయిన్‌గేటుకి సంబంధం లేకుండా మా కున్నట్టే వాళ్ళకీ వీధిలోకి దారి ఉంది.

సరే; వాళ్ళు వొచ్చినట్టు మాకు తె...సి నట్టుగానే మేం యిందులో దిగినట్టు వా...కీ తొందరగానే తెలియాలి. మా...ణిక్య...తో మర్నాడు పది గంటలకి నేను ఆఫీసుకి ... తున్నప్పుడే చెప్పాను. ఇవాళనించీ కాల... దుర్వినియోగం చెయ్యకుండా కొత్త స్నే...కు రాలితో పరిచయం కలుపుకో - అని. ... మాణిక్యం వాళ్ళతో స్నేహం చేసుకోలే...

మొదటిరోజేమో - 'వాళ్ళెవరో అ... తెలియకుండా ఎలాగండీ?' అంది. రెండో... ఏదో సెలవొచ్చి నేను ఇంటిదగ్గరే ... పోయాను. మూడోరోజు 'అవి దే వ... దేమో అని చూశా' నన్నది మా ణిక్య... నాలుగోరోజు - అయిదో రోజు - ... కొన్నాళ్లు - 'ఏదో రేడియో, వాళ్ళ రేడి... పగలస్తమానం పాడుతోంది. ఏదో ... గోడ దాటునించి అవన్నీ వినబడుతూ కొ...త కాలక్షేపం అవుతోంది' ఇలా అనీ. మొగా... న్నాదేమో అని చెబుతూ మరో రో... మొత్తంమీద పరిచయం చేసుకోనే ... నేను రోజూ ఆఫీసునుంచి వొచ్చిన త...త ఏదో సమయంచూసి అడుగుతూ వుండడ... మాణిక్యం ఏదో యిలాటి కారణం చెబ... వుండడమూ అయింది కొన్నాళ్ళు. అ... కారణం నేను వూహించక పోలేదనుకో...

ఈ రోజుల్లో ఎవరు ముందుగా స్నే... అర్థించి పరిచయం కోరితే వాళ్ళు తే... రెండోవాళ్ళు వీళ్ళమీద కొంచెం అధి... వెలగబెడతారు.

● ● ●

మా పొరుగువాళ్ళు చాలా హుషారు...గా ఉంటారని గమనించాను. వాళ్ళు కొ...గా పెళ్ళయిన దంపతులయి ఉండాలి. మే...త్త మేనమామ పిల్లలో, లేక మేనమామ ...న కోడలో - ఇలాటి దగ్గిర బంధుత్వమే... ఉండి ఉండాలి వాళ్ళకి. వివాహ బంధంగాక. ఇంకా బాగా చిన్నవాళ్ళు. ఇరవై ఏళ్ళలోపు అతనికి, పదహారేళ్ళో ఏమో ఆమెకీ వుండాలి. పెళ్ళయి ఏ ఆర్నెల్లో అయినట్టు అనిపిస్తుంది; పిల్లా పీచూ లేక పోడమూ, ఆ హుషారూ చూస్తే ...

ఆ అబ్బాయికి ఎందులో ఉద్యోగమో ఊహించలేక పోయాం గాని, మొత్తంమీద ఇంటిదగ్గిరే ఉంటాడు, రోజులో చాలాభాగం.

వాళ్ళ రేడియో పగలస్తమానం అలా మోగుతునే ఉంటుంది. పొద్దున అరున్నరకి రామకృష్ణా ... భక్తిరంజనితో మొదలు. ఏడుగంటలకి వార్తలైనా పెట్టకుండా సిలోన్. పదిగంటలకి సిలోన్ స్టేషన్ మూసేస్తే సింహళ భాషా సిలోన్. పదకొండు గంటలకి మళ్లీ బొంబాయి. పన్నెండున్నర నించీ రెండువరకూ తెలుగు ప్రోగ్రాములు. రెండు నుంచి మూడువరకూ మళ్ళీ హిందీ పాటలు. నాలుగున్నర నించీ సిలోన్. ఇహ రాత్రి పదకొండు గంటలేకాని, ఒంటిగంటే కాని - వాళ్లు స్టేషన్ మూసేని తాళం వేసుకొని వెళ్ళి పోవాలే తప్ప, వీళ్ళు ఆపరు. నాటికలూ, కథానికలూ, లలిత సంగీతం, పిల్లలు లేక పోయినా పిల్లల ప్రోగ్రాములు. మధ్యమధ్య రేడియో సంక్షిప్త శబ్ద చిత్రాలూ ఏవీ పోని వ్వరు వాళ్ళు. పాటలు: పాటలు:: పాటలు::: వార్తలైనా పెట్టకుండా పాటలు పెట్టేస్తారు. సంసారం చేస్తూ పదేళ్ల కావస్తోంది; మాకే పాటలమీది మోజుపోలేదు. ఇంకా కుర్రాళ్ళు, వాళ్ళకెలా పోతుంది? అనుకొనే వాళ్ళం నేనూ, మాణిక్యం, సందర్భం వచ్చినప్పుడు.

అతను పెళ్ళాన్ని పిలిచే చిత్రమయిన పేర్లతో పిల్చేవాడు. సుబ్బలక్ష్మి కాబోలు ఆ అమ్మాయి పేరు. ఔనా? 'ఒసే, ఓవిడా, సుబ్బీ, సుబ్బులూ, సుబ్బమ్మా, సుబ్బలక్ష్మీ' యిలా పిలవడం - ఆ అమ్మాయి పాపం 'ఊరుకోండీ, ఏమిటా గావుకేకలూ? ఎవ రైనా వింటే నవ్వుతారు కూడానూ:' అని చాలా సిగ్గుతో ఎంతో మృదువుగా అనటమూ మాకు వినబడేవి. నేనూ మాణిక్యం ఒకరి మొహా లొకరు చూసుకోడం, పైకి నవ్వుకోడం.

పైకి నవ్వుకోడం-అని ఎందుకన్నానంటే- మా కలాటి అదృష్టం లేదు గనక. మొద ట్నించీ పదిమంది ఉన్న ఇంట్లో మెసిలేం. పెళ్ళయిన కొత్తలో - అంటే మూడేళ్ళ వరకూ - నా పనేదైనా మాణిక్యం వరకూ వచ్చేదే కాదు. చెల్లెళ్ళు, అమ్మా, తమ్ముళ్ళు వీళ్ళ సాన్నిధ్యంతో మే మిద్దరం ఎప్పుడో గాని ఏకాంతంగా ఉండడమే వతేదిగాదు. అంతగా మాణిక్యంతో ఏదేనా అవసరమొస్తే పక్కనే ఉన్న మా తమ్ముడినో చెల్లెల్నో పిల్చి - 'ఒదిన్ని ఇలా రమ్మనూ' అని చెప్పడం తప్ప, పిలవవలసిన అవసరం కలి గేదికాదు. తరవాత ఉద్యోగరీత్యా వేరే ఊళ్ళో కాపురం పెట్టినా మూడోమనిషి ఎవరో మాతో ఉంటూనే వచ్చారు. అధమం ఒక ప్యూన్ అయినా ఉండేవాడు. 'అమ్మగార్ని ఒకసారి ఇటు రమ్మనవోయ్'అని,చాలామాట్లుతప్పించు కున్నాన్నేను, మాణిక్యాన్ని పిలవడాన్నుంచి. పోనీ ఎక్కణ్ణించో ఇంటికి వచ్చి తలుపు కొట్టేటప్పుడు - తలుపు కొట్టీ కొట్టడంతో ఠకీమని తెరవడమూ - యిలా పిలవవలసిన తతంగం లేకుండానే కాలక్షేపం అయి పోతోంది. ఏదైనా రాసుకుంటూ వున్నప్పుడు మధ్యలో కాఫీ కావల్సివస్తే, - 'ఇదుగో, కొంచెం కాఫీలాంటిది యేర్పాటు చెయ్యి!' అని ఓ కేకపెట్టడం; ఇలా అయిపోతుంది. కొన్నాళ్ళు మాణిక్యం నన్ను సాధించింది.

'ఇదిగో, అదుగో ఏమిటండీ: పేరు పెట్టి పిలవలేరా?' అని. కాని అదేమిటో ఆమెని

కామిశెట్టి రామగోపాలం

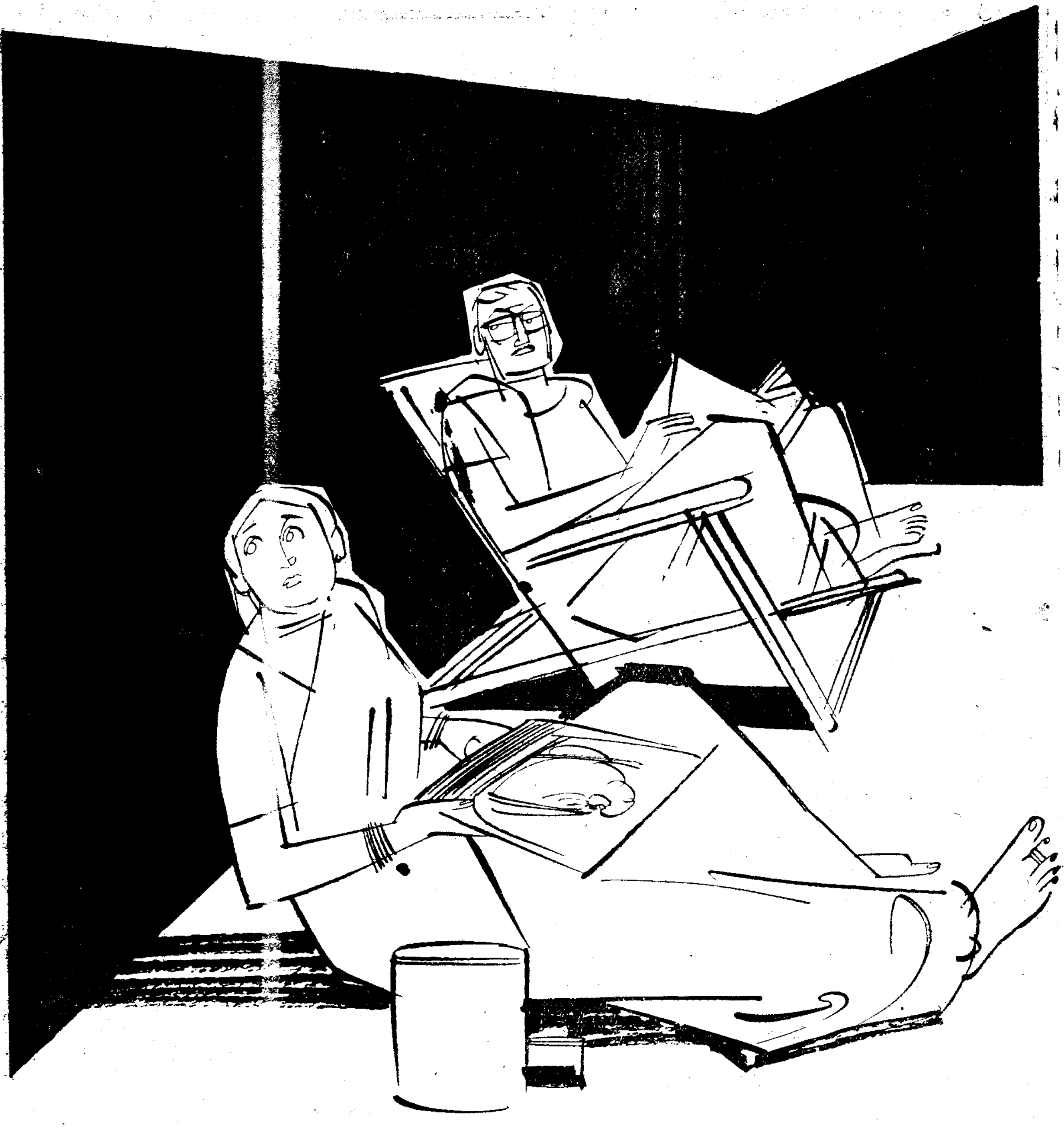

'మాణిక్యమూ' అని పిలవ బుద్ధెయ్య[illegible] నాకు. అలా పిలిస్తే అదేదో ప్రాణంలేని వస్తువుని పిల్చినట్టు బాధ కలుగుతుంది. [illegible]ణమైన అర్ధాంగిని, ప్రాణంలేని వస్తువుని [illegible]ల్చినట్టు పిలవలేక పోయేవాణ్ణి. అసలు [illegible]న్నింటికీ మూలం పిలవకుండానే దాదాపు అ[illegible] వస్తూ అయిపోవడమేనని ఒ ప్పు కో క తప్పదు. 'చక్కటి పేర్లు ప్రపంచంలో అ[illegible]వుంటే మాణిక్యమని పెట్టేదేమిటి నీకు. మీనాన్న!' అని దెప్పుతుంటా న్నేను.

మాకు మరీ నవ్వొచ్చే సంఘటన వొకటి ఇంచుమించు రోజూ జరుగుతూ వుంటుంది. ఆ అబ్బాయి బాత్రూములో దూరి స్నానం చేస్తూ వుంటాడు. కొం త సే పు పోయాక 'తువ్వాలోయ్!' అని గట్టిగా కేక వేస్తాడతను.

'అబ్బా, రోజూ ఎంతకనండీ : తువ్వాలు పట్టుగెళ్ళకుండా స్నానానికి వెళ్ళడం మా వాగా అలవాటయి పో యిం ది!' అంటుందా అమ్మాయి తువ్వాలు తీసుకెళ్ళి బాత్రూమ్ దగ్గర నిలబడుతుంది గాబోలు :

'సుబ్బులూ! తువ్వాలోయ్!' అంటాడతను ఇంకా గట్టిగా.

అమ్మాయి హడిలి పోయినట్టు - 'అబ్బా! తెచ్చానండీ : ఏమిటా కేకలు.... ......? తలుపు తెరవ మం టా రా?' అంటుంది.

'తెరవ్వే! నాని పోతున్నాను!' అంటా డతను.

ఆ అమ్మాయి తలుపు తెరుస్తుం[ది] గాబోలు! అతను స్వరం కొంచెం తగ్గించి [..]కు తెలియని రహస్యం నా దగ్గరేముందే, [..]రిదానా! అంటాడు.

చేస్తున్న పని మర్చిపోయి, ఈ దృశ్యం అంతా కళ్ళల్లోకి తెచ్చుకుంటూ, బహుశా అతను బాత్‌రూమ్‌లో తువ్వాలుతో ప్రవేశించిన ఆ అమ్మాయి బుగ్గ మీద వొక్క చిటికవెయ్యడం దగ్గర్నుంచీ [..] మిద్దరం వేరే వేరేగా వూహించుకుని - వొక[..] మొహం వొకరు చూసుకుంటాం.

అది మాకే ఎందుకు జరుగ కూ[డ]దని అనిపిస్తుంది గాబోలు. అలాటి తియ్యటి [..] సంఘటనలు ఇప్పుడు ఈ వయస్సులో ఏం[..] జరుగుతాయి; జరిగినా ఏం బాగుంటాయి; [..] హోరేళ్ల వడుచుగా తనూ, ఇరవై ఏళ్ళ [..]రాడుగా నేనూ ఉన్నప్పుడు ఛాన్సు విడిచి [..]కుని! మా యిద్దరి కళ్ళల్లోనూ అప్పుడు ప్ర[..]టంగా కనబడే దిగులు - 'వెళ్ళిపోయింది [..]య్యటి కాలం - మళ్ళీ రమ్మంటే రాదు.' [..]నే బరువైన పొగ - అది నే నెలా చెబితే [..] అర్థమౌతుంది!

అనుకోకుండా ఎప్పుడో వోసారి [..] వారాని కోసారికి [..] తక్కువ ఉండదు) [..]నిమాకి వెళతారు వాళ్ళు. రాత్రి ఏడు గంటల[..] సద్దుమణిగినట్టు అయిపోతుంది. మేం [..]రమూ వున్నా ఒంటరిగా వున్నట్టూ, ఎవరో [..]మంది ఇంట్లోవాళ్ళు హఠాత్తుగా ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయినట్టూ, ఏదో వెలితిగా ఉన్నట్టు [..] బాధ కలగడంతో తెలుస్తుంది. వాళ్ళు [..]నిమాకి వెళ్ళినట్టు. బిక్కు బిక్కు మంటూ [..] పది గంటల రాత్రి దాకా గడియకోసారి [..] అవతలినించి రావలసిన శబ్దాలు రాలే[..]న్నట్టు సాభిప్రాయంగా ఒకరి వేపొకరు చూసుకుంటూ గడుపుతాం మేము. అప్పుడు [..]స్తారు వాళ్ళు. ఆ నిశ్శబ్దంలో, వాళ్ళు చేసే [..]న్నెల చప్పుడూ, కంచాల చప్పుడూ, ఆఖ[రి] [..]నేతి గిన్నెలో చెమ్చా వొదిలిన చప్పుడూ అన్నీ ఎంతో స్ఫుటంగా, ఆహ్లాదకరంగా విని[..]స్తాయి మాకు. నిద్దరట్టదు!

భోంచేసి యివతలకొచ్చి అతను హుషారుగా అప్పుడే చూసొచ్చిన సినిమాలో పాటది కాబోలు, వో చరణం ఎత్తుకుంటాడు. అతనికి పాడటం రాదు. కాని వచనంలా చదివేసినా అదే సంగీతంలా వుంటుంది మాకు. నోళ్ళు తెరచుకుని వింటాం. [చెవులు ఎలాగూ తెరుచుకొనే వుంటాయి.] అలాటి సమయంలో సంభాషణ ఎలా వుంటుందనీ!

'సుబ్బులూ! తమలపాకుల్లేవూ? తమలపాకులు అయిపోక ముందే చెప్పమని ఎన్నిసార్లు చెప్పినా వినిపించుకోవుగదా. ఇప్పుడీ అర్థరాత్రప్పుడు ఏసందులోకి వెళ్ళడం తమలపాకుల కోసం?'

'అబ్బా! ఈ ఒక్క రాత్రీ గడుపుకుందురూ! పొద్దున చూదాం!'

'అదే వొద్దన్నాను. ఎందుకు గడుపుకోవాలి? అందులో తమలపాకు ల్లేకుండానా? అసలు తమలపాకులంటే ఏమిటో, తాంబూలమంటే ఏమిటో నీకేమైనా తెలుసునా?'

'ఊరుకోరు గదా! చిన్నతనం మీరూనూ!' లేకపోతే —

'అబ్బా! ఆ రేడియో కట్టేద్దురూ ఇహ. చాలా రాత్రయిందీ!'

'ఎంతమాట! రాత్రి సద్దుమణిగేక క్షీరాన్న భోజనం, ఆ తరవాత పక్క మీద చలిత్తో దెబ్బలాడుతూ అనుకొని పడుకోడమూ— ఆ సందర్భంలో రసవంతమయిన సన్నటి సంగీతమూ — వీటి మహిమ ఎలాటిదో నీ కెంత చెప్పినా బోధపడదేమే?'

'మీతో మాట్లాడం నాదే పొరపాటు. మీ కెప్పుడూ ఒకటే సొద; అదేదో శాస్త్రం చెప్పినట్టు.'

ఇంకో సందర్భంలో —

సినిమాలో పాటకాబోలు, వరస లేకుండా, వచనమూ కాకుండా వున్న ధోరణిలో....

'చిలకా గోరింకలముగా ఆలా మగలం హాయిగా, ఆ....' అని అతనూ—

'అయ్యో, ఉండండీ! ఏమిటండీ మరీ చిన్నపిల్లాళ్ళాగా! చూశారా, ఎలా నలిగిపోయిందో!' అని ఆ అమ్మాయీ—

'హోఁ! నా చేతుల్లో నలగడంకంటె పవిత్రమయిన పనికూడా వుందిటే, నీ చీరకి!' అని అతనూ.

ఇలాటి సంభాషణలు వినబడతాయి మాకు.

మాణిక్యం తల వొ[..]చుకుంటుంది. నేను తల తిప్పుకుంటాను. అది సిగ్గుకాదు. ఏదో బాధ. ఆ బాధ నాకూ తెలుసును. గతించిపోయిన కాలాన్ని చూసీ, వాలికిపోయిన పాలని చూసీ మనం పడే బాధ అది. మేం ముప్పయ్యేళ్ళకే ముసలివాళ్ళమయిపోయామే అని చెప్పుకోలేక, ఒప్పుకోలేక, పడే బాధ అది. లోకంలో చాలా బాధలకంటె, ముసలివాళ్ళమయిపోయామని ఒప్పుకోవలసి వచ్చినప్పుడు పడే బాధ దారుణం!

'నువ్వెప్పుడైనా చూశావా, వాళ్ళని?' అన్నాను మాణిక్యంతో ఒకసారి మెల్లిగా, వాళ్ళకి వినబడిపోతుందేమో అనే భయంతో.

'లేదండీ, గోడలు ఎత్తు.'

గోడమీంచి చూదామని ప్రయత్నం చేసిందన్నమాట. లేకపోతే ఆ మాట ఎందుకొస్తుందీ? మానవులకి సృష్ట్యాదినించీ వున్న కుతూహల విశేషమే అది!

'పోనీ ఆ పిల్లయినా కనిపించలేదా?'

ఎలాటి ప్రశ్న! ఆ కుర్రాణ్ణి చూదామనే మాణిక్యం ప్రయత్నించిందనీ, అతనెలా వుంటాడో కనిపించకపోతే పోయాడు; పోనీ ఆ అమ్మాయేనా కనిపించలేదా అనీ గాబోలు దీని అర్థం. మాణిక్యం అతనికోసం చూడడంలో వున్న తప్పునూ, నేను ఆ పిల్ల విషయంలో చూపిన కుతూహలంతో వున్న

నేరము, శిక్ష

భోక్త : కిందటి జన్మలో ఏంపాపం చేశానో, ఈ హోటల్లో భోంచేసే గతిపట్టింది.

హోటల్ ప్రొప్రయిటర్ ; కిందటిజన్మలో మీరు ఇదే మాదిరి హోటల్‌పెట్టి క్రూడాయిల్‌తో కూరలు చేయించారు. సున్నంనీళ్ళతో అన్నం వండించారు. నేను మీహోటల్లోనే భోంచేశాను.

నం. పా. సా.

న్యాయాన్ని తనలో యిముడ్చుకొన్న ప్రశ్న: మనలో ఇంత కుళ్ళెందుకుంటుందో :

'లేదండీ:'

'సినిమాకి వెళ్ళేటప్పుడు చూడవండి. నువ్వెప్పుడూ ఇంట్లోనే ఉంటావుగా:'

'చూదామనే అనుకుంటాను. కాని అదే మిటో - గుప్‌చిప్‌గా వెళ్ళిపోతాడు. ఓ అర గంట పోయాక తట్టుంది నాకు. పంద లేదే అని: అప్పుడు అనుకుంటాను: సినిమాకి వెళ్ళేరు గాబోలని:' అంది మాణిక్యం.

మేం సాధారణంగా సినిమాకి వెళ్ళేం. డబ్బులేక కాదు. నాకు. ఏరోజూ ఆరు గంటల లోపున అఫీసుపని తెమలదు. ఇహ ఆ ంటికి ఇంటికి వచ్చినా పగలల్లా శ్రమపడి వుండ డాన్ని ఈజీ చైర్లో కూచోబుద్ధి వేస్తుం . అ జనం మధ్య టిక్కెట్లకి నానా అవస్థా పడి ఇంకో మూడు గంటలు సినిమాలో - కుర్చీలో కూచోకపోతే యేం. అనిపిస్తుంది. పోనీ సెల వొచ్చినా అదో రకంగా వుండి సినిమా తలవు కలగదు.

'రిక్షాలో వెళతారు గాబోలు:' అన్నాను.

'బావుందండీ: రిక్షాలో వెళ్ళక ఎంతదూరం నించీ నడిచి వెళతారా యేమిటి?' అంది మాణిక్యం.

నా ఉద్దేశం అది గాదు. ఇద్దరూ ఒక్క రిక్షాలో కూచుని సరసంగా.స్పృశించుకుంటూ ఒకరి నడుం మీద ఒకరు చెయ్యి వేసుకుని వెళతారా అని. ఎందుకంటే మా కా భాగ్యం లేదు. మేమిద్దరం వొక్క రిక్షాలో పట్టం. పైగా నాకెందుకో మాణిక్యం పక్కన రిక్షాలో కూచున్నప్పటి కంటె సైకిలు మీద వొంటరిగా కూచుంటేనే హాయిగా వున్నట్టుం టుంది. కాని ఎందుకో ఆ మాట అనడానికి జంకి పూరుకున్నాను.

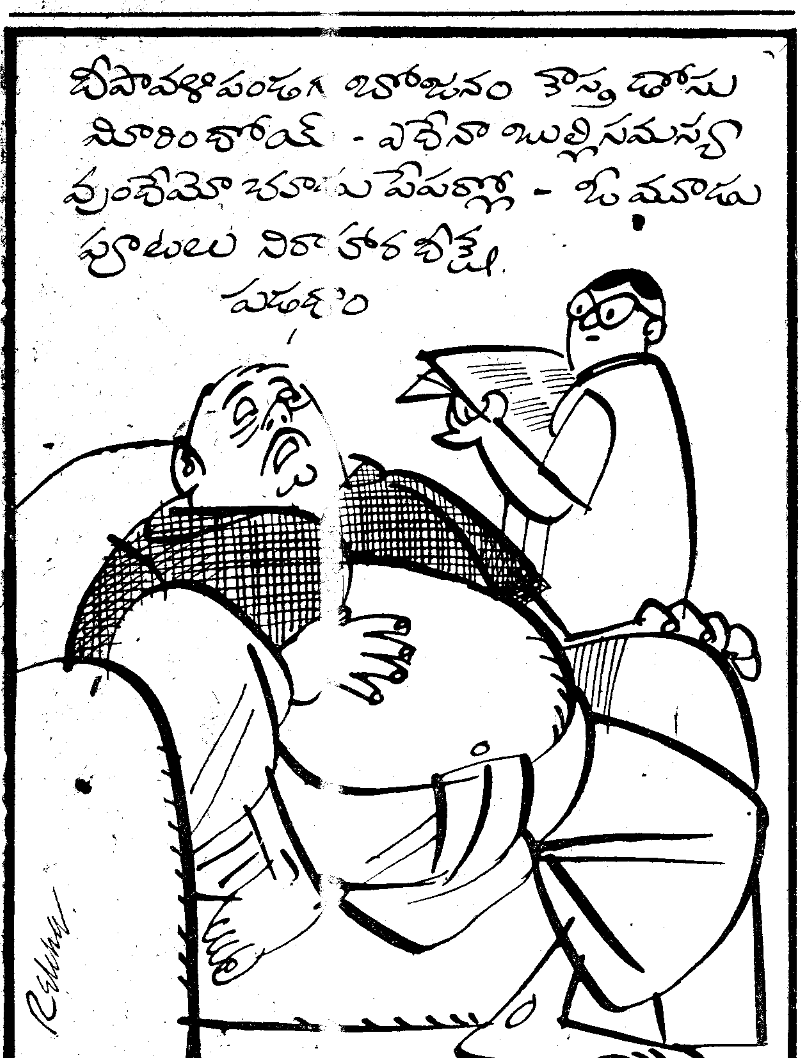

• • •

ఒక నెల అయివుంటుంది. మా పొరుగు వాళ్ళతో మేం పరిచయం చేసుకోలేదు. మొదట్లో అశ్రద్ధ చేయటం; కొంత 'మేం ఈ ఇంట్లో నెల్లాళ్ళ కిందట దిగాం. అని చెప్పటం అంత బాగా అనిపించక పోవడం. మొత్తం మీద అలా అలా మా స్నేహం వాయిదా పడిపోయింది. చివరికి నెల దాటే సరికి వాళ్ళతో స్నేహం చేసుకుందా మన్న మా కోరిక అలా అడుగంటి పోయి ఇంకి పోయింది. కారణం ఇదీ అని నేనెక్కడ చెప్పగలను: అదేదో బాధ. ఏవూరు వెళ్ళినా యిరుగు పొరుగమ్మల్ని 'అక్కయ్యగారూ' అని పిల్చే మాణిక్యం ఇక్కడ అక్కయ్య గారూ అని పిలిపించుకోవలసి వస్తుందన్న భయం వొకటి ఉందను కుంటాను.

ఇహ. వాళ్ళు గడుపుతున్న కాలం - దాని పేరు చిన్నతనం కాబోలు - అందులో వాళ్లు అనుభవిస్తున్న కులాసా. దాన్ని మేం వొకరి కొకరు ఎలా తెలియజేసు కొంటాం? వాళ్ళు చాలా అనుచితంగా, అశ్లీలంగా ప్రవర్తిస్తున్నారనీ. పశుప్రవృత్తి తప్ప మాన వౌచితి వాళ్ళలో లేదనీ. ఎంతసేపూ మాటల్లో. చేతల్లో 'అదే' గొడవ అనీ - తీసుకున్నట్లు నటించి. వాళ్ళని అసహ్యించుకుంటున్నట్టూ నటిస్తున్నాం. లోపలమాత్రం వాళ్ళు మాకు అందనిదేదో అనుభవిస్తున్నారని అసూయ పడుతున్నాం. ఇది మా ఇద్దరికీ వేరే తెలి సినా, ఒకరికొకరు చెప్పుకోలేక పోయినా. ఒకరికి తెలుసునని యింకొకరికి తెలియనట్టు నటించి. వొకరికొకరు ఎప్పుడూ చెప్పుకో లేదు. ఇహమీదట చెప్పుకోం కూడాను.

ఎందుకంటే మొన్న ఆదివారం —

పొద్దున్న పదకొండు గంటలకి నేను స్నానం భోజనం చేసి యాదాలాపంగా వీధి గుమ్మంలోకి (అదే. గోడకి వేసిన ద్వారం దాటి మెట్టమీదికి) వచ్చేసరికి పొరుగు ఔట్ హౌస్ ద్వారంకూడా తెరిచి వుండడమూ, అక్కడ వొకాయన నిలబడ్డమూ జరిగింది-

ఆయనకు యీ షైపుకు వుండొచ్చు. వల్చటి గ్లాస్కో-మల్లు పంచె కట్టుకున్నాడు; తక్కా- మజ్లిన్ కళ్ళలాల్చీ తొడుక్కున్నాడ. లాల్చీ కాలర్లోంచి బంగారు గుండీలు, చెం హ కని పిస్తున్నాయి. అప్పుడే తాంబూలం ే ంచాడు గాబోలు, నోరు ఎర్రగా ఉంది. ఇం తమల పాకుల అఖరిపట్టు నముల్తూ ఓ చే వక్క గొలుక్కుంటూనించున్నాడతను.(లో ల్నించి రేడియో మోగుతూనే వుంది.)

రెండు నిముషాలు ఇద్దరం వొక క్షకరం చూసుకున్నాం. ఎవరం మాట్లాడలే అఖ రికి ఆయనే అడిగారు-

'ఈ బౌట్ హౌస్‌లో అద్దెకి దిగా ?'

'అవునండీ'

'ఏదైనా వుద్యోగమా ?'

'కమ్మర్షియల్ టాక్స్ ఆఫీసులో యూడీసీ నండీ'

'బాగానే వుంటుంది. వేరే బాత్రు కూడా కట్టించిపెట్టున్నాడు. ఎంతద్దె యిస్తునా రు ?'

'ముప్పై'

'వెధవ ! ఇదివరకు ఇరవైకే ం న్నాడు. ఆ బాత్రూం కోసం పదిరూపా యలా! అద్దెకుండేవాడు ఇంటి కామందై ఇలాగే వుంటుంది. ఇంకో దెబ్బైపడేస్తే బంగళా అద్దె అంతా కిట్టుబాటైపోతుంది.'

'ఏదోలెండి. ఊళ్ళో మంచి ఇ ొరికితే మారిపోతాం. ఈ పేట అన్నిటికీ ద రం.... మీ రెవరో తెలుసుకోవచ్చా ?'

'ఓ ! .... ఈ బంగళా నాది! మీరుం దేదీ. యిదీ వోసారే కట్టించాం. ఒక ప్లాను కూడానూ. బౌట్‌హౌస్ దగ్గర్నుంచి'

'మీ కెందులో అయినా పనండీ

'నాకా ? నా కెందుకూ పనీ ?'

ప్రశ్న అడిగినందుకు నొచ్చు న్నాను. డబ్బున్నవాణ్ణి ఉద్యోగం చే న్నావా, ఊడిగం చేస్తున్నావా అని అడిగితే వమాన పడతాడు మరి.

'అహా, అడిగాను. ఏదన్నా ప్రా సు అదీ వుందేమో అని....' అంటూ సర్దుక న్నాను.

'లేదండీ. ఇక్కడికి ఆరుమైళ్ళ ారంలో మా లేండ్సు వున్నాయి. దాని ద ఈ బంగళా అద్దె వొస్తుంది. ఏదో....'

అ కేం ఖర్మమో ! ఉన్నవాడు ఉందనీ ఒప్పుకోడు. లేనివాడు లేదనీ ఒ ్పుకోడు. ఏదో....అంటారు: 'ఏదో !' ట !

అసలు ప్రశ్నే వుండి పోయిం ! ఈ బౌట్‌హౌస్‌లోని బంట ఈయన ొడుకూ, కోడలూ అయి వుంటారేమో!

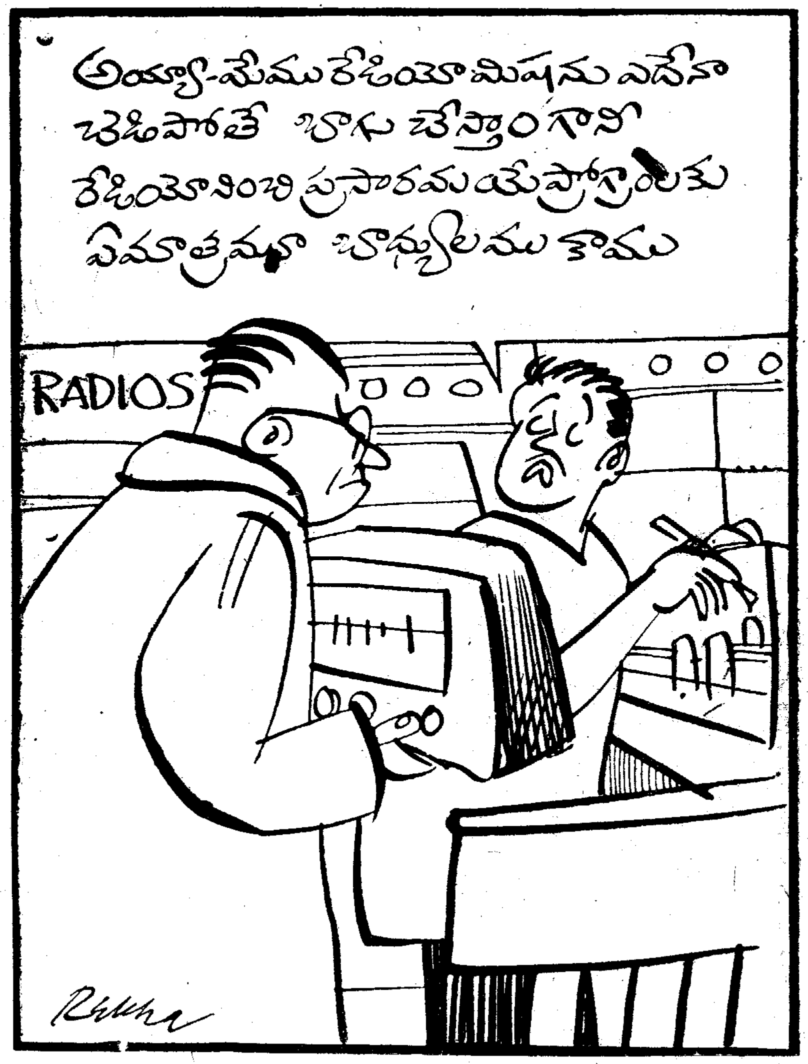

'ఈ బౌట్‌హౌస్‌లో మీ పిల్లలెవరయినా ఉంటున్నారండీ ?' అన్నాను.

'మా పిల్ల లెవరూ ఇక్కడ లేరండీ! మా పెద్దబ్బాయి హైద్రాబాదులో-గవర్నమెంటులో డిప్యూటీ సెక్రటరీగా వున్నాడు. రెండోవాడు ఈ ఊళ్ళోనే డాక్టరు. వేరే ఉంటున్నాడు లెండి. మా అమ్మాయీ, అల్లుడూ భిలాయ్‌లో ఉంటున్నారు. ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు అతను' అన్నాడాయన.

'అయితే ఈ బౌట్‌హౌస్ అద్దెకిచ్చారా ?'

'లేదండీ. ఇందులో నేనూ, నా వైఫ్ ఉంటున్నాంగా !'

ఆ తర్వాత జరిగిన సంభాషణ నాకు జ్ఞాపకం లేదు. ఏదో అవమానం జరిగినట్టూ, దెబ్బ తగిలినట్టూ బాధపడ్డా ననుకుంటాను. ఏదో చెప్పి ఇంట్లో దూరాను.

● ● ●

ఇంక మేం మా పొరుగు బౌట్‌హౌస్ వాళ్ళతో పరిచయం చేసుకోం. వాళ్ళని చూస్తే మా కిప్పుడు చాలా అసహ్యం.

మా కంటె ఇరవయ్యేసి ఏళ్ళు పెద్ద వాళ్ళయి ఉండికూడా - మా అంతేసి కొడు కుల్నీ, కోడళ్ళనీ దేశాల మీదికి వదిలేసి— మాకంటె ఇరవైరెట్లు కులాసాగా, సరదాగా ఆనందం అనుభవిస్తున్నారని తెలిస్తే మాత్రం, మేం ఆ దంపతుల్ని క్షమించ గలమా? ఏనాటి కైనా వాళ్ళలా ఉండగలమా ??

ఛీ! అది ఎంతతప్పు ! ఎంత అసహ్యం !! ఎవరైనా చూస్తే ఏమనుకుంటారు ? అలా ప్రవర్తించిన నాడు మనిషికీ, పశువుకీ ఇహ తేడా ఏముంది ? ఇంతకీ కాలమహిమ !

ఇంకా ఈ ప్రపంచంలో ధర్మమూ, న్యాయమూ, నీతీ ఇలా ఒక్క కాలిమీదైనా నిలబడి ఉన్నాయంటే, దానిక్కారణం ఎక్కడో కోటికొకరు నాలాంటివాళ్ళూ, మాణిక్యం లాంటివాళ్ళూ ఉన్నారు గనుక !

మా కెందుకూ ? అలాంటి అసహ్యపు సరదాలూ మాకొద్దు; అలాంటి వాళ్ళతో స్నేహమూ వొద్దు. సిగ్గు! సిగ్గు!! □□□